

TRANSPORTSTYRELSEN

Läkrintygget skickas till
Transportstyrelsen, 701 97 Örebro

andra tecken
de av alkohol
aktua

Intyg

Läkrintyg

- avseende högre körkortsbehörighet eller taxiförarlegitimation

- på begäran från Transportstyrelsen

och adressfält:

Intyg

Intyg

Peter Lindgren

- Program/projektledare e-intygen på Inera 2009-2015
- Projektledare FMV framtagning upphandling/krav nytt journalsystem åt försvaret 2016-2017
- Projektledare SKL Hälsa- och sjukvårdens intyg 2017-2019
 - Specialitet e-hälsa, e-intyg, intyg generellt, intygsutveckling, försäkringsmedicin, GDPR och transformationsprojekt/förändringsprojekt inom e-hälsa och generellt. Kunskap från många olika branscher och discipliner.

Projektet Hälsa- och sjukvårdens intyg

- Målet är att minska antalet förfrågningar av intyg/medicinska utlåtanden/underlag till hälso- och sjukvården,
- Begränsa och kvalitetssäkra innehållet i de förfrågningar av medicinsk information som behöver efterfrågas och på vilket sätt förfrågningar kan ske.
- att förbättra samordningen av förfrågningar av medicinsk information
- Minska antal varianter och omfattning av intyg
- Effektivisera och digitalisera den ev. nya medicinska informationen/frågeuppsättningar som tas fram
- Utveckla och effektivisera samverkan och rutiner angående utbyte av medicinsk information utifrån aktörernas behov, uppdrag och möjligheter.
- Vi har kartlagt digitaliseringen av invånartjänster i c:a 150 kommuner efter storleksordning

Lagar och föreskrifter

skyldigheter att utfärda intyg

1 kap. 5 §

- Den som är skyldig att föra patientjournal ska utfärda intyg om en patients vård, på begäran av honom eller henne

Hänvisning till 10 kap. 3 § patientlagen (2014:821) och 3 kap. 16 § patientdatalagen (2008:355).

1 kap. 6 §

- Vissa läkare och tandläkare är skyldiga att göra undersökningar och avge utlåtanden på begäran av länsstyrelse, domstol, åklagarmyndighet, Polismyndigheten eller överförmyndare

Hänvisning till 6 kap. 9 § patientsäkerhetslagen (2010:659)

1 kap. 7 §

- Verksamhetschefen ska ansvara för att den som varit intagen på sjukhus på begäran avgiftsfritt får intyg om orsaken till intagningen och om tiden för intagningen och utskrivningen

Hänvisning till 4 kap. 3 § 1 hälso- och sjukvårdsförordningen (2017:80)

Offentliga vårdgivare är skyldiga att på begäran av Försäkringskassan lämna ut de uppgifter och handlingar om en patient som Försäkringskassan behöver för att handlägga patientens försäkringsärende. Skyldigheten är inte beroende av patientens samtycke.

Nya föreskrifter om att utfärda intyg i hälso- och sjukvården

Den 1 mars 2019 började nya föreskrifter (HSLF-FS 2018:54) om att utfärda intyg i hälso- och sjukvården att gälla. De nya föreskrifterna ersätter Socialstyrelsens föreskrifter (SOSFS 2005:29) om utfärdande av intyg i hälso- och sjukvården m.m.

Kvalitet, juridik och rättssäkerhet

- Många intyg (bl. a. i kommunerna) är inte kvalitetssäkrade med hälso- och sjukvården och innehåller både fel och ofta för mycket information.
- GDPR principer
 - Uppgiftsminimering, ändamålsbegränsning, inbyggt dataskydd, dataskydd som standard
 - uppgifter om hälsa är särskilt känsliga/skyddsvärda
- GDPR betydelse
 - kräver att vi inte lämnar ut för mycket info
 - kräver att vi inte använder ”fel” intyg t ex Försäkringskassans när de själva inte är mottagare
 - Information som inhämtats eller lämnats i ett syfte får inte användas för ett annat syfte.
 - Även i Socialstyrelsens intygföreskrifter står att syftet med intyget ska framgå.
 - Rekommendationen är därför att inte använda intyg som inte är exakt anpassade för rätt syfte
 - Kan leda till böter på upp till 20 miljoner Euro
- Rättsosäkerhet speciellt för fritextintyg som påverkar invånarens fri och rättigheter
- Många vårdgivare tar idag betalt för intyg till skolan m. fl. – rättsosäkert och ojämnt

Intygsskrivning är inte hälso- och sjukvård

- *Undantaget är där det t ex är en förutsättning för patientens hälsa, vård och rehabilitering*
- Hälso- och sjukvårdens uppdrag är att i samråd med patienten ge god vård och behandling samt att bidra till att patienten får adekvat stöd i sjukskrivnings- och rehabiliteringsprocessen

Intyg är en utmaning och oerhört kostsamt

- Intyg utgör idag en stor belastning på hälso- och sjukvården och är ett arbetsmiljöproblem vården utfärdar c:a 5 miljoner intyg per år.
- Önskemålen om läkarintyg från olika aktörer har ökat lokalt och nationellt och kraven på innehållet i intygen blir alltmer komplext, tar mer tid och orsakar kompletteringar
- Läkarintygsskrivandet kostar varje svensk c:a 685 kronor i skatt per år!
- Det totala arbetet med läkarintyg i Sverige grovt räknat kostar nu över 6,8 miljarder SEK och motsvarar tidsmässigt c:a 13,7 miljoner läkarbesök
- Våldigt få statliga, kommunala eller privata organisationer har digitala processer vilket gör att arbetet genererar onödigt mycket arbetstid och kostnader här behöver vi hjälpas åt att driva denna fråga
- I vår kartläggning fann vi att många kommuner har processer som kräver läkarintyg för att över huvud taget få kontakt med handläggare eller ens få en blankett att fylla i.
- Ett vanligt kommunalt intyg (t ex färdtjänst) finns i genomsnitt i 90 versioner i landet, detta är orimligt och kostsamt att hantera för hälso- och sjukvården.

Två nya kommunala intyg

- Färdtjänst, riksfärdtjänst och parkeringstillstånd
- Intyg om funktionsnedsättning till kommunen
 - Tänkta mottagare soc tj ek bistånd och skolan ev fler
- Hälsa- och sjukvårdens specialitet är medicinska bedömningar, därför har de nya intyg och utlåtanden, som utvecklas av mottagarna tillsammans med hälso- och sjukvården och SKL, givits ett tydligt fokus på den medicinska bedömningen

Onödiga intyg – rätt intyg

–Utgångspunkter

- Ansvar där det hör hemma!
 - Myndigheten/kommunen/organisationen och eller dess handläggare ska inte ha handläggningsprocesser där man begär intyg även i självklara fall.
- Intygsformulär som inte uppdaterats nyligen innehåller ofta information av icke-medicinsk karaktär
- Intygskonsumenten (t ex kommunen) ska inte kräva att det alltid är en läkare som skriver utlåtandet. Den profession som bäst kan göra bedömning bör skriva utlåtandet.

Budskap och avslut

- Hälsa- och sjukvården vill fortsättningsvis kunna hjälpa patienterna med intyg men då måste vi gemensamt finna sätt där informationen är mer precis och går att använda bredare i handläggningen
- Värna om läkarna. Redan idag vägrar vissa vårdgivare att utfärda intyg
- Hälsa- och sjukvården får ersättning för Försäkringskassans intyg.
 - Kanske är det en lösning att ta betalt för intygen av slutkonsumenten?
- Tack för uppmärksamheten. Nu tar vi dialogen...

Detaljbilder

Att skilja på intyg och utlåtande

- en praktisk indelning (SOU 1994:71)

Intyg

- *Beskrivning* av sakförhållanden, såsom status, vård och behandling

Utlåtande

- *Bedömning* av sakförhållandens inverkan på viss situation - såsom arbetsoförmåga

Läkarintyg på begäran?

- Läkaren behöver inte utfärda läkarintyg för sjukskrivning när en patient ber om det.
- Det är läkarens bedömning som ligger till grund för ett sådant intyg.
- Ett läkarintyg för sjukskrivning är i den meningen en kombination av intyg och utlåtande.
- Offentliga vårdgivare är skyldiga att på begäran av Försäkringskassan lämna ut de uppgifter och handlingar om en patient som Försäkringskassan behöver för att handlägga patientens försäkringsärende.

Skyldigheten är inte beroende av patientens samtycke.

Utformning av intyg

Patientsäkerhetslagen, 6 Kap. 10 §

Den som i sin yrkesverksamhet inom hälso- och sjukvården utfärdar ett intyg om någons hälsotillstånd eller vård, ska utforma det med noggrannhet och omsorg.

Socialstyrelsen Intygsföreskriften

- Gemensamma författningssamlingen avseende hälso- och sjukvård, socialtjänst, läkemedel, folkhälsa m.m.
- ISSN 2002-1054, Artikelnummer 2018-12-35
- Socialstyrelsens föreskrifter om att utfärda intyg i hälso- och sjukvården

Socialstyrelsens föreskrifter om att utfärda intyg i hälso- och sjukvården (HSLF-FS 2018:54)

Vissa skyldigheter att utfärda intyg

1 kap. 5 §

- Den som är skyldig att föra patientjournal ska utfärda intyg om en patients vård, på begäran av honom eller henne

Hänvisning till 10 kap. 3 § patientlagen (2014:821) och 3 kap. 16 § patientdatalagen (2008:355).

1 kap. 6 §

- Vissa läkare och tandläkare är skyldiga att göra undersökningar och avge utlåtanden på begäran av länsstyrelse, domstol, åklagarmyndighet, Polismyndigheten eller överförmyndare

Hänvisning till 6 kap. 9 § patientsäkerhetslagen (2010:659)

1 kap. 7 §

- Verksamhetschefen ska ansvara för att den som varit intagen på sjukhus på begäran avgiftsfritt får intyg om orsaken till intagningen och om tiden för intagningen och utskrivningen

Hänvisning till 4 kap. 3 § 1 hälso- och sjukvårdsförordningen (2017:80)

Socialstyrelsens föreskrifter om att utfärda intyg i hälso- och sjukvården (HSLF-FS 2018:54)

Rutiner för att utfärda intyg

1 kap. 2 §

- Varje vårdgivare ska fastställa rutiner för utfärdande av intyg. Vårdgivaren ska genom rutinerna säkerställa att intyg utfärdas i enlighet med
 - 10 kap. 3 § patientlagen (2014:821) och 3 kap. 16 § patientdatalagen (2008:355),
 - 6 kap. 9 § patientsäkerhetslagen (2010:659), och
 - 4 kap. 3 § 1 hälso- och sjukvårdsförordningen (2017:80).
- Av rutinerna ska det framgå i vilka situationer som intyg ska utfärdas på begäran, utöver de som anges ovan.

Intygsutfärdarens kompetens

3 kap. 1 §

- Den hälso- och sjukvårdspersonal som utfärdar ett intyg (intygsutfärdaren) ska ha den kompetens som krävs för att utfärda intyget.
- Vårdgivaren ska genom rutinerna för utfärdande av intyg säkerställa att intygsutfärdaren har sådan kompetens.

Socialstyrelsens föreskrifter om att utfärda intyg i hälso- och sjukvården (HSLF-FS 2018:54)

Ett intygs utformning och innehåll

6 kap. 1 §

- Den som i sin yrkesverksamhet inom hälso- och sjukvården utfärdar ett intyg om någons hälsotillstånd eller vård ska utforma det med noggrannhet och omsorg.

Hänvisning till 6 kap. 10 § patientsäkerhetslagen (2010:659)

6 kap. 2 §

- Intygsutfärdaren ska endast uttala sig om sådana förhållanden som han eller hon har tillräcklig kännedom om. Intygsutfärdaren ska beakta att ett intyg kan få betydelse i rättsliga sammanhang

6 kap. 3 §

- Av ett intyg ska det framgå om en uppgift är intygsutfärdarens egen eller om den härrör från någon annan. Vidare ska det framgå vad som är intygsutfärdarens bedömning och vad som är uppgifter som ligger till grund för den.

6 kap. 4 §

- Ett intyg ska vara tydligt utformat och så enkelt som möjligt att förstå för intygspersonen eller för någon annan mottagare av intyget. Innebörden av medicinska eller andra termer som inte kan anses vara allmänt kända ska förklaras.

Socialstyrelsens föreskrifter om att utfärda intyg i hälso- och sjukvården (HSLF-FS 2018:54)

Ett intygs utformning och innehåll

6 kap. 5 §

Ett intyg ska innehålla uppgifter om

1. intygets ändamål,
2. datumet för utfärdandet,
3. intygspersonens namn,
4. intygspersonens personnummer eller, om sådant inte finns, samordningsnummer,
5. intygsutfärdarens namn, kompetens, tjänsteställning eller befattning och kontaktuppgifter i tjänsten, samt
6. kontaktsätt vid undersökningen av intygspersonen.

6 kap. 8 §

Ett intyg ska vidare innehålla uppgifter om de undersökningar, journalhandlingar och andra handlingar samt upplysningar som ligger till grund för den bedömning som intygsutfärdaren gör vid utfärdandet av intyget. Det ska även framgå i vilka avseenden de olika uppgifterna ligger till grund för bedömningen.

Läkarintyg

Utfärdas av den behandlande läkare som i läkarintyget bland annat ska uttala sig om:

- Diagnos
- Funktionsnedsättning
- Aktivitetsbegränsning